ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Раҷабзода Дилшод Амиралӣ дар мавзуи «Хусусиятҳои педагогии мутобиқшавии донишҷӯён ба муҳити таълимӣ-тарбиявӣ, ҳамчун асоси иҷтимоишавии шахсият дар шароити муосир» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ) пешниҳод гардидааст.

Дар шароити муосир, ки шумораи донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пайваста афзоиш ёфта, муҳити таълимӣ низ таҳти таъсири равандҳои навини технологӣ тағйир меёбад, масъалаи мутобиқшавии донишҷӯёни курси якум ба яке аз масъалаҳои муҳими педагогикаи муосир табдил ёфтааст. Таҳқиқоти диссертатсионии Раҷабзода Дилшод Амиралӣ маҳз ба масъалаи мазкур равона гардида, хусусиятҳои педагогии ин раванд ва нақши онро дар иҷтимоишавии шахсият мавриди омӯзиш қарор додааст. Интихоби мавзуи таҳқиқот аз ҷиҳати илмӣ асоснок ва аз ҷиҳати амалӣ мубрам мебошад.

Аз ҷиҳатҳои қавии диссертатсия, пеш аз ҳама, муносибати маҷмӯии диссертант ба масъалаи таҳқиқро қайд кардан зарур аст. Муаллиф мутобиқшавиро на ҳамчун раванди содда ва кӯтоҳмуддат, балки ҳамчун раванди мураккаб ва бисёрмарҳилавии иҷтимоишавии шахсияти донишҷӯ мавриди баррасӣ қарор додааст. Чунин муносибат имкон додааст, ки масъалаи мазкур амиқтар таҳлил гардида, робитаи он бо рушди иҷтимоӣ ва шахсии донишҷӯ равшантар муайян карда шавад.

Аз нуқтаи назари методологӣ истифодаи маҷмӯи усулҳои назариявӣ ва таҷрибавӣ - таҳлили адабиёт, мушоҳида, суҳбат, пурсишнома ва озмоиши педагогӣ - имкон додааст, ки натиҷаҳои таҳқиқот аз ҷиҳати илмӣ асоснок гарданд. Шароитҳои педагогии таъмини мутобиқшавии муваффақи донишҷӯёни курси якум, ки дар диссертатсия пешниҳод шудаанд, дар шароити воқеии муассисаҳои таҳсилоти олии педагогии Тоҷикистон мавриди санҷиш қарор гирифтаанд.

Саҳми шахсии унвонҷӯ дар ҷараёни таҳқиқот аз мушаххас намудани мазмуни масъалаи илмӣ, коркарди модели педагогии мутобиқсозии донишҷӯён, ташкил ва гузаронидани озмоиш дар муассисаҳои таҳсилоти олӣ, инчунин, таҳлили натиҷаҳои бадастомада иборат мебошад. Диссертатсия хусусияти таҳқиқоти мустақилона дорад.

Натиҷаҳои таҳқиқоти анҷомдодашуда, инчунин, аз он ҷиҳат аҳамият доранд, ки онҳо метавонанд барои такмили низоми дастгирии донишҷӯёни навқабул дар муассисаҳои таҳсилоти олӣ истифода шаванд. Дар асоси

хулосаҳои муаллиф имконият фароҳам меояд, ки фаъолияти мутобиқсозӣ на ба таври пароканда, балки ҳамчун низоми мақсаднок ва пайдарпай ташкил карда шавад. Ин гуна муносибат метавонад раванди воридшавии донишҷӯро ба муҳити нави таълимӣ осон намуда, барои ташаккули фаъолияти устувори таълимӣ замина гузорад.

Ҷиҳати муҳими дигари таҳқиқот дар он ифода меёбад, ки муаллиф ба муҳити донишгоҳ ҳамчун яке аз омилҳои таъсиргузор ба ташаккули шахсияти донишҷӯ аҳамияти ҷиддӣ додааст. Муҳити мусоиди таълимӣ-тарбиявӣ метавонад ба рушди ҳисси масъулият, мустақилият, ташаббускорӣ ва иштироки фаъоли донишҷӯ дар ҳаёти донишгоҳ мусоидат намояд. Аз ин нуқтаи назар, масъалаи мутобиқшавӣ дар диссертатсия танҳо ҳамчун мушкилоти давраи ибтидоии таҳсил не, балки ҳамчун ҷузъи муҳими рушди минбаъдаи шахсияти донишҷӯ арзёбӣ мешавад.

Дар баробари ин, аҳамияти таҳқиқот барои ташкили муносибатҳои самараноки байни субъектҳои раванди таълимӣ низ қобили таъкид аст. Натиҷаҳои пешниҳодшуда метавонанд барои беҳтар намудани ҳамкории омӯзгор, куратор, гурӯҳи академӣ ва худи донишҷӯ истифода гардида, ба ташаккули фазои солими иҷтимоию педагогӣ мусоидат намоянд. Маҳз чунин ҳамкорӣ метавонад барои пешгирии мушкилоти муошират, пастшавии ҳавасмандӣ ва канорагирии донишҷӯ аз фаъолияти ҷамъиятӣ мусоидат намояд.

Таҳқиқоти мазкур ҳамчунин барои идомаи пажӯҳишҳои илмӣ дар самти мутобиқшавӣ ва иҷтимоишавии донишҷӯён заминаи муайян фароҳам меорад. Масъалаҳои баррасишуда метавонанд минбаъд вобаста ба хусусиятҳои муҳити таълимӣ, самти ихтисос, шакли таҳсил ва шароити иҷтимоии донишҷӯён амиқтар омӯхта шаванд. Аз ин рӯ, натиҷаҳои бадастомада на танҳо арзиши мустақили илмӣ доранд, балки барои рушди минбаъдаи таҳқиқот дар соҳаи педагогикаи иҷтимоӣ низ аҳамияти муайян доранд.

Дар маҷмуъ, таҳқиқоти диссертатсионии мазкур, ки барои дифоъ пешниҳод шудааст, дорои навгониҳо, бартариҳо ва дастовардҳои назарраси илмӣ мебошад. Таҳлили адабиётҳои пешниҳодшудаи автореферат ва корҳои чопшуда аз он шаҳодат медиҳад, ки таҳқиқотҳои гузаронидаи Раҷабзода Дилшод Амиралӣ ба мазмун ва мундариҷаи автореферат мувофиқ аст.

Саҳми шахсии довталаб дар таҳлили ҳамаҷонибаи масъалаҳои вобаста ба таҳқиқот; дар пажӯҳиши дурусти таҳқиқотҳои назариявӣ ва амалӣ, гирдоварӣ ва таҳлили маводҳо; дар истифодаи силсилаи усул ва методҳо вобаста ба мавзуъ, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот; дар заминаи кори озмоишӣ ва тасдиқи амалии мукаррароти кори илмӣ дар давоми озмоиш, таҳлили натиҷаҳои коркарди маводҳои озмоишӣ, таҳия ва нашри мақолаҳои илмӣ, иштирок дар

чорабиниҳои илмӣ, конференсияҳо, ҳамоишҳои илмию амалӣ, ҷаъбасти натиҷаҳои бадастомада ва таҳияи диссертатсия инъикос меёбад.

Ҳамин тавр, автореферати Раҷабзода Дилшод Амиралӣ дар асоси талаботҳои Тартиби додани дараҷаи илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267 ва бо тағйиру иловаҳо аз 26-уми июни соли 2023, №295 тасдиқ гардидааст, иҷро гардида, муаллиф барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ) сазовор мебошад.

Мукарриз:
доктори илмҳои педагогӣ,
дотсент, мушовири ректори Академияи
идоракунии давлатии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Раҷабзода Маҳмадулло

Суроғаи ҷои зист: Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, кӯчаи Саид Носир 33. Тел.: (+992) 93-864-76-29. E-mail: rmg-2013@mail.ru

Имзои Раҷабзода Маҳмадуллоро тасдиқ мекунам:

Сардори Раёсати кадрҳо, коргузорӣ ва
корҳои махсуси Академияи идоракунии
давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Насурдинзода А.Н.

05. 10. 2026 с.

Суроғаи муассиса: Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, кӯчаи Саид Носир 33. Тел.: (+992) 93-864-76-29. E-mail: info@tgpu.tj

Ҷ.М.